

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/190/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317206033
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5317206033.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 01 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: O. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX, XXX XX T., o zaplatenie 1.833,90 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 12Csp/79/2017-85 zo dňa 21.02.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 12Csp/79/2017-85 zo dňa 21.02.2019 v časti výroku I., v ktorej súd umožnil žalovanému splácať uloženú povinnosť v mesačných splátkach po 100,00 Eur splatných vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca počnúc mesiacom marec 2019 až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i jednej splátky alebo jej časti a vo výrokoch II. a III. p o t v r d z u j e .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Vo zvyšnej časti výroku I., v ktorej súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.935,32 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.833,90 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia, zostáva rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 12Csp/79/2017-85 zo dňa 21.02.2019 n e d o t k n u t ý .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.935,32 Eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.833,90 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia, všetko v pravidelných mesačných splátkach po 100,00 Eur splatných vždy do 20. dňa mesiaca počnúc mesiacom marec 2019 až do úplného zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti (výrok I.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol súd tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %, o ktorej sume po právoplatnosti rozsudku rozhodne samostatným uznesením poverený súdny úradník (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručitou súdu dňa 20.10.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 1.833,90 Eur, úroku vo výške 98,62 Eur, úrokov z omeškania vo výške 0,86 Eur, poplatkov v celkovej sume 1,94 Eur a úrokov z omeškania 5 % ročne zo sumy z nesplatených istiny 1833,90 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia, 5% ročne z nezaplatených úrokov 98,62 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia a úroku 17,90 % ročne z nesplatených istiny 1833,90 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že strany sporu uzatvorili dňa 20.01.2016 spotrebiteľskú úverovú zmluvu č. 277387, na základe ktorej žalobca ako veriteľ žalovanému ako dlžníkovi poskytol pôžičku - spotrebiteľský úver vo výške 2000,00 Eur pri fixnej úrokovej sadzbe 17,9 % p. a., s dohodnutým počtom mesačných splátok 96, anuitnými splátkami vo výške 39,65 Eur mesačne splatnými v 22. deň kalendárneho mesiaca počnúc prvou splátkou 22.02.2016 po konečnú splatnosť

úveru 22.01.2024 inkasom z bankového účtu v banke/príkazom na úhradu v prospech Inkasného účtu. Výška RPMN úveru bola v zmluve uvedená v rozsahu 20,94 %, priemerná RPMN 15,55 % a celková čiastka, ktorú mal žalovaný za úver zaplatiť, bola stanovená sumou 3.866,40 Eur. V zmluve boli dohodnuté taktiež poplatky za zmenu podmienok vo výške 40,00 Eur, zmluvná pokuta za meškanie splátky vo výške 15,00 Eur, poplatok za výzvu na splatenie úveru vo výške 30,00 Eur a iné. Vzhľadom na charakter a obsah uzatvorenej zmluvy ju súd posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe čoho pri prejednávaní sporu aplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl.). Listom zo dňa 20.07.2017 označeným ako opakované upozornenie žalobca vyzval žalovaného k úhrade omeškaných splátok v sume 42,16 Eur najneskôr do 25.07.2017 a súčasne ho upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy uplatní svoje právo vyplývajúce z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka a požiada o zaplatenie celej svojej pohľadávky, ktorá v tom čase predstavovala sumu 1.905,25 Eur. Následne listom zo dňa 22.09.2017 žalobca vyzval žalovaného k zaplateniu celého dlhu vo výške 1.995,32 Eur najneskôr do 02.10.2017 s poukazom na to, že žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti celého dlhu pre neplnenie podmienok úverovej zmluvy zo strany žalovaného napriek opakovanej výzve. Zo špecifikácie splácania dlžníkom (žalovaným) mal konajúci súd preukázané, že žalovaný do 20.06.2017 uhradil sumu 663,49 Eur, z ktorej žalobca započítal sumu 481,87 Eur na úroky, 166,10 Eur na istinu a 15,52 Eur na dohodnuté poistné. Po zosplatnení žalovaný neuhradil žalobcovi žiadnu splátku (sumu) a konkrétnu sumu žalovaný čo do dlhu žiadnym spôsobom nespochybnil.

4. Keďže predložená spotrebiteľská úverová zmluva obsahovala všetky obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a žalovaný poskytnuté úverové prostriedky nevrátil v zmysle zmluvne dojednaných podmienok, súd prvej inštancie ho preto zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.935,32 Eur tvorenú istinou vo výške 1.833,90 Eur, vyčísleným úrokom do zosplatnenia vo výške 98,62 Eur, vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 0,86 Eur a vyčíslenými poplatkami vo výške 1,94 Eur. Súčasne súd priznal žalobcovi v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. zákonný úrok z omeškania v rozsahu 5 % ročne z priznanej sumy 1.833,90 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný preukázal svoju nepriaznivú finančnú situáciu, nadmerné úverové zaťaženie (hoc iba vlastnou vinou), okresný súd vyhovel jeho žiadosti a umožnil mu splatiť dlh v splátkach po 100,00 Eur mesačne splatných vždy do 20. dňa mesiaca počnúc mesiacom marec 2019 až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti.

5. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania z úrokov a úroku z úveru, t.j. úroky 17,9 % ročne z nezaplatennej istiny 1.833,90 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia, úroky z omeškania z úrokov 5 % ročne zo sumy 98,62 Eur od 23.09.2017 do zaplatenia, prvoinštančný súd žalobu žalobcu zamietol, keď považoval tento jeho nárok za nedôvodný. Vychádzal pritom z ustálenej rozhodovacej činnosti, kedy úroky z úveru patria veriteľovi iba do momentu zosplatnenia úveru. V danej súvislosti konajúci súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012, v ktorom Ústavný súd SR považoval za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, podľa ktorého po zosplatnení úveru priznal veriteľovi iba úroky z omeškania a nie úroky z úveru, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. SR 4 Obo 143/1998, v zmysle ktorého dohodnuté úroky z poskytnutých úverových prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Vyčíslené úroky z omeškania sú z úročenia ďalším úrokom podľa názoru súdu vylúčené a akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. Ďalej okresný súd nepriznal žalobcovi ani úroky z omeškania z úrokov, nakoľko Občiansky zákonník neumožňuje priznať príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z omeškania z úrokov. Úroky predstavujú osobitnú peňažnú náhradu súvisiacu s poskytnutím finančných prostriedkov, pričom sú splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Na podporu svojho právneho záveru poukázal aj na viacero rozhodnutí všeobecných súdov SR.

6. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, nakoľko bol neúspech žalobcu v konaní len v nepatrných častiach, s tým, že o konkrétnej výške trov rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník prvoinštančného súdu samostatným uznesením.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že súd žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi uloženú

povinnosť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil voči žalovanému aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Odvolateľ nesúhlasil s právnym záverom, na ktorého podklade okresný súd nepriznal žalobcovi voči žalovanému uplatnený úrok po zosplatnení úveru. Naopak, podľa názoru odvolateľa nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Na podporu prezentovaného názoru poukázal na viacero rozhodnutí všeobecných súdov, napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/23/ 2017 zo dňa 29.11.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/193/2017 zo dňa 07.12.2017 a iné. Žalobca svoju odvoláciu argumentáciu smeroval aj proti právnemu záveru okresného súdu o nepriznaní úrokov z omeškania z kapitalizovaných úrokov, pričom poukázal na časť rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR podporujúcej jeho právny záver o dôvodnosti ním uplatneného nároku aj v tejto časti. Napokon nesúhlasil ani s rozhodnutím okresného súdu, ktorý umožnil žalovanému splácať rozsudkom uloženú povinnosť žalobcovi v mesačných splátkach. Zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, teda súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi. Z dokazovania vykonaného v prejednávanej veci nemohol súd adekvátnym spôsobom posúdiť komplexné pomery žalovaného. Výšku priznanej splátky považuje odvolateľ za neadekvátnu výške priznaného plnenia, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺži do takej miery, že je tým popretý samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty. Výška splátky musí byť určená primerane tak, aby splátky neoprávneným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu a v konečnom dôsledku aj žalovaného neúmerným predlžovaním splatnosti tým, že bude zviazaný zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania. Výhoda poskytnutá žalovanému v podobe umožnenia uhradiť dlh v neprimerane nízkych splátkach je zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov konania v občianskoprávných vzťahoch v zakotvenú v ustanovení § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

9. Žalovaný, ktorému bolo odvolanie žalobcu doručené dňa 24.06.2019, procesne nereagoval.

10. Ďalšie podania v rámci odvolacieho konania súdu predložené/doručené neboli.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie vo výroku I. v časti týkajúcej sa možnosti žalovaného splácať povinnosť žalobcovi v splátkach, vo výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a v závislom výroku o trovách konania (výrok III.) v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

12. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

13. V rámci reakcie na odvoláciu argumentáciu žalobcu formulovanú v podanom opravnom prostriedku sa odvolací súd v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Zároveň je nutné poukázať na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom

súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

14. Zo obsahu opravného prostriedku žalobcu vyplýva, že odvolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu prezentovanými v odôvodnení napadnutého rozsudku, týkajúcimi sa nepriznania úrokov z úveru (zmluvne dojednaných) po vyhlásení predčasnej splatnosti, ako aj nepriznania úrokov z omeškania z úrokov, ako ich žalobca špecifikoval vo svojom žalobnom návrhu.

15. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

16. K odvolacej námietke žalobcu, že mu mali byť v konaní priznané aj úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru krajský súd uvádza, že aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania či iných sankciách, už zaoberala. Najvyšší súd SR konštatoval, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania podľa § 369 Obchodného zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1998). V rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie o povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/182/2011).

17. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kedy by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprelí účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby ku zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd uvedený v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za situácie, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (bližšie pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

18. Neobstojí ani odvolacia argumentácia žalovaného súvisiaca s nepriznaním úrokov z omeškania z úrokov. Krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že tento nárok žalobcu nie je dôvodný, pretože Občiansky zákonník neumožňuje príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z omeškania z úrokov. Problematikou zákonného príslušenstva z príslušenstva pohľadávky sa zaoberal Veľký senát Obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR vo svojom rozhodnutí 35Obo/101/2002 zo dňa 24.03.2014. Keďže právna úprava, z ktorej vychádzal, je obsahovo zhodná so slovenskou úpravou, odvolací súd pri posudzovaní prejednávanej veci vychádzal z jeho právnych záverov: „Pohľadávkou sa rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu. Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Zároveň je nutné dodať, že podľa štandardného výkladu podaného súdnou praxou definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úrokový záväzkový vzťah je teda vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrvávajú len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že dlžník včas nesplatí úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s

plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky zákonník, a ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Ak sa teda rozumie pohľadávkou v zmysle úpravy obsiahnutej v ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka istina (plnenie z hlavného peňažného záväzku), potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť aj z dikcie ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Názor, že možno priznať úroky z omeškania z príslušenstva pohľadávky, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka by totiž bez väzby na ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novo vzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občianskoprávnym záväzkom, pomenováva príslušenstvo, ktoré možno pri omeškaní s plnením peňažného dlhu (s plnením hlavného peňažného záväzku) žiadať vedľa istiny." Najvyšší súd ČR mal tiež za to, že dikcia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, čo do slovného spojenia „peňažný záväzok" oporou pre iný výklad riešeného problému nie je. Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR vo svojich dôvodoch cituje diela, ktoré sa taktiež prikláňajú k názoru, že dojednané úroky sa nestávajú súčasťou istiny, a preto sa ďalej neúročia."

19. Ako dôvodná neobstojí ani odvolacia argumentácia žalobcu týkajúca sa možnosti žalovaného splácať rozsudkom uloženú povinnosť v mesačných splátkach.

20. Zároveň krajský súd zdôrazňuje, že konanie na súde prvej inštancie a na odvolacom súde tvorí jeden celok. Z daného faktu vychádza tak Európsky súd pre ľudské práva, ako aj Ústavný súd SR pri zaujímaní stanoviska, či postupom súdu v konkrétnej veci došlo k odňatiu možnosti účastníkovi konať pred súdom/ bolo mu odopreté právo na súdnu ochranu. Inými slovami, odvolací súd je oprávnený korigovať určité nedôslednosti v postupe a v rozhodnutí súdu prvej inštancie bez toho, aby prvoinštančné rozhodnutie muselo byť zrušené. Uvedené zodpovedá i právnej konštrukcii civilného sporového odvolacieho konania, ktoré nie je budované na kasačnom princípe (na rozdiel napríklad od konania v správnom súdnictve).

21. Intenzitu zásahu spôsobilú privodiť porušenie ústavných/základných práv dosahuje len odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, prípadne také, ktorého dôvody sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, alebo ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (I. ÚS 344/10, III. ÚS 305/08). Odôvodnenie napadnutého uznesenia takúto charakteristiku nespĺňa; trpí „len" neprimeranou stručnosťou (pozri bod 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Vzhľadom na aktuálne štádium konania, kedy už odvolací súd rozhodol i vo veci samej, bolo primeraným procesným postupom odstránenie predmetnej nedôslednosti „doplnením" odôvodnenia v rámci rozhodnutia odvolacieho súdu.

22. Ustanovenie § 232 ods. 3 vety druhej CSP umožňuje predĺžiť lehotu určenú na plnenie, a to bez výslovného obmedzenia. Úvaha žalobcu o tom, že určením splatnosti povinnosti uloženej súdom v pravidelných mesačných splátkach by konajúci súd nekonal v súlade so zákonom nie je správna, nakoľko výkladom a maiori ad minus odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ je možné stanoviť lehotu splatnosti fakticky v neobmedzenom rozsahu, potom nemôže byť v rozpore s právnou úpravou, ak tento rozsah súd prispôbi potrebám žalobcu i žalovaného tak, že umožní dlh splácať.

23. Na základe ustálenej súdnej praxe je pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd musí prihliadnuť na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po uplynutí ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti) ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprimerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom súd môže určiť, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

24. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že spotrebiteľské úverové zmluvy, o ktorú sa jedná aj v danom prípade, fyzické osoby ako dlžníci uzatvárajú v značnej časti prípadov z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. Aj v danom prípade prvoinštančný súd z podania žalovaného doručeného súdu dňa 21.03.2018, ako aj jeho výsluchom na pojednávaní konanom dňa 21.02.2019 zistil, že žalovaný si je vedomý svojej povinnosti zaplatiť dlžnú sumu, pričom poukázal na svoje finančné

problémy, pre ktoré zo zmluvy riadne neplnil. Na základe žalovaným popísanej situácie, podloženej okrem iného výplatnými páskami za niektoré mesiace, z ktorých je zrejmé, že mu je vykonávaných viacero zrážok zo mzdy a celkovo možno považovať jeho tvrdenia o aktuálnej finančnej situácii za dôveryhodné, nie je možné očakávať, že by súdom uloženú povinnosť zaplatiť žalobcovi súdom uloženú povinnosť vo výške 1.935,32 Eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.833,90 Eur od 23.09.2017 do zaplattenia bol schopný vykonať jednorazovo. Žalovaný v prvoinštančnom konaní prezentoval svoju nepriaznivú sociálnu situáciu a žalobca tieto skutkové tvrdenia strany na pojednávaní konanom dňa 21.02.2019, (na ktorom sa nezúčastnil), nepoprel. Za daných okolností sa skutkové tvrdenia žalovaného o jeho nepriaznivej finančnej situácii, z ktorých súd vychádzal pri svojom rozhodnutí o povolení splácať priznanú istinu v splátkach po 100,00 Eur, považujú za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP). Okresný súd teda nemusel vykonávať dokazovanie ohľadne skutočností, ktoré medzi stranami neboli sporné a mohol ich bez dokazovania zobrať za základ svojho rozhodnutia. Ide o prejav zásady formálnej pravdy v civilnom procese, v zmysle ktorej súd nemá povinnosť skúmať, či tieto tvrdenia korešpondujú so skutočným stavom, alebo nie. Tým, že tvrdenia žalovaného o jeho osobných, majetkových a zárobkových pomeroch neboli žalobcom v prvoinštančnom konaní popreté, (žalobca tak neučinil ani v opravnom prostriedku, keďže namietal len nedostatočné preskúmanie pomerov žalovaného), okresný súd postupoval správne, keď žalovanému povolil splácať žalovanú istinu v ním stanovenej výške.

26. Povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach neprimerane nezasiahne ani do hospodárskych pomerov žalobcu ako banky, ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov, a ktorej pohľadávky jej dlžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Žalovaný ako spotrebiteľ, a teda „slabšia strana“ si bezpochyby zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitol v ťaživej finančnej situácii, že by zaplattenie dlhu do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre neho ohrozujúce. Žalovaný rovnako prejavil snahu dlh splácať v rámci možností.

27. Odvolací súd považuje aj súdom určenú výšku splátky sumou 100,00 Eur mesačne za primeranú. S prihliadnutím na výšku mesačnej splátky, ktorú bol žalovaný ako spotrebiteľ povinný plniť na základe dojednanej úverovej zmluvy, sa jedná o takmer trojnásobne vyššiu sumu, ktorú žalobca od žalovaného mesačne obdrží. Podľa názoru odvolacieho súdu tak nijakým spôsobom nie je v rozpore s oprávnenými záujmami žalobcu, ktorý žalovanému poskytol úver, aby tento dlh splácal mesačných splátkach uvedenej výšky. Je pravdou, že žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere, avšak pri zohľadnení jeho finančných pomerov bolo na mieste, v súlade so zásadou uvedenou v čl. 2 ods. 1 základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého ochrana ohrozených a porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, umožniť mu plniť jeho povinnosť v splátkach. Zároveň je potrebné dodať, že pokiaľ sa žalovaný dostane do omeškania čo i len s jednou splátkou uloženou povinnosti, automaticky, bez potreby ďalšieho súdneho rozhodnutia, „výhodu“ plnenia v splátkach stráca.

28. Z uvedeného je zrejmé, že postup okresného súdu reflektoval zmysel ustanovenia § 232 ods. 3 CSP a krajský súd nevidel dôvod jeho záver o umožnení žalovaného splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach modifikovať.

29. Pokiaľ odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku poukazoval na viacero rozhodnutí všeobecných súdov SR, odvolací súd dodáva, že z ustanovenia § 193 CSP vyplýva, ktorými rozhodnutiami je súd pri rozhodovaní konkrétnej veci viazaný. Navyiac pri rozhodovaní spotrebiteľských sporov je potrebné vždy prihliadať na konkrétne okolnosti tej-ktorej veci a časové hľadisko, rešpektujúc právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

30. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, pri súčasnom nezistení nedostatkov v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti výroku I. o povolení splácať uloženú povinnosť v splátkach, ako aj vo výroku II. ako vecne správny podľa § 387 CSP p o t v r d i l .

31. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania (výrok III.), vo vzťahu ku ktorému odvolateľ neprodukoval žiadnu relevantnú

odvoláciu argumentáciu, a ktorý zároveň plne zodpovedá úspechu sporových strán posúdenému v zmysle zákonných ustanovení v ňom citovaným.

32. Vo zvyšnej časti nenapadnutej odvolaní, t.j. v časti výroku I., v ktorej okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu s príslušenstvom, zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej procesnej strane odvolacieho konania nepriznal nárok na ich náhradu.

34. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že žalovanému v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva ako trovy konania (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie prvoinštančného súdu o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel absentuje, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (prve preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

35. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).